

Kohtaamiskoulutusta kokemusasiantuntijoilta ammattilaisille

Anne Kivimäki, Lehtori, TAMK

Susanna Kärki, projektityöntekijä, YAD ry.

Tausta: Kokemusasiantuntijalla tarkoitetaan henkilöä, jolla on oman tai läheisen psyykkisen sairauden tai päihderiippuvuuden vuoksi kokemustietoa siitä, mitä on elää mielenterveys- ja päihdeongelmien kanssa. Tampereen ammattikorkeakoulun mielenterveys- ja päihdehoitotyön opintojaksoilla on ollut jo usean vuoden ajan yhteistyötä kokemusasiantuntijoiden kanssa. Kokemusasiantuntijat ovat osallistuneet opintojaksoille tuoden esiin omaa kokemustaan mielenterveyden ongelmien kanssa elämisestä ja siitä, miten heitä on sairauden eri vaiheissa autettu ja tuettu ammattilaisten taholta.

Tavoite ja tarkoitus: Tämän yhteistyön tavoitteena on ollut tuoda tuleville hoitotyön ammattilaisille lisää tietoa ja työkaluja mielenterveysongelmista kärsivien asiakkaiden kohtaamiseen. Päihderiippuvuudesta kuntoutuneiden kokemukset omasta toipumisestaan ja siihen vaikuttaneista tekijöistä ovat myös tärkeitä asioita tulevien hoitotyön ammattilaisten oppimisen kannalta. Tämän vuoksi myös päihdekokemusasiantuntijuutta on haluttu tuoda mukaan Tampereen ammattikorkeakoulun mielenterveys- ja päihdehoitotyön opintojaksoille. Yhteistyö YAD ry:n (Youth Against Drugs ry.) kanssa käynnistyi vuonna 2015 ja ensimmäiset päihdekokemusasiantuntijat ovat olleet mukana mielenterveys- ja päihdehoitotyön vaihtoehtoisten ammattiopintojen opintojaksolla alkuvuonna 2017.

Menetelmät ja toteutus: YAD ja Tampereen ammattikorkeakoulu ovat kehittäneet yhteistyössä Tampereen seudun ammattiopiston ja Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa kokemusasiantuntijuuteen perustuvan lyhytkoulutuksen, huumeriippuvaisen kohtaamisesta asiakastyössä. Sen tavoitteena on madaltaa ammattilaisten kynnystä puheeksi ottoon ja helpottaa kohtaamista lisäämällä ymmärrystä käyttäjien ja kuntoutujien elämismaailmoista. Koulutus on keskustelulle tilaa antava kolmen tunnin kokonaisuus, johon voi tarvittaessa liittää kahden tunnin teoriaosuuden sekä erityisesti sosiaali- ja terveysalojen opiskelijoille soveltuvan ennakkotehtävän.

Arviointi ja johtopäätökset: Sisällöt vastaavat kokemusasiantuntijoiden näkemään koulutustarpeeseen. Ensimmäisten kokeilujen ja opiskelijoiden antaman palautteen perusteella tämä kokonaisuus on koettu hyödylliseksi osaksi opintoja.